KONEYRITTÄJÄT

Asiantuntijalausunto

Simo Jaakkola
varatoimitusjohtaja

22.10.2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaostolle

Asia: **Valtion talousarvioesitys vuodelle 2022 – PL32**

Teema: Turvetuotannon tilannekatsaus sekä tukien kohdentuminen ja vaikuttavuus

Koneyrittäjät toteaa lausuntonaan hallituksen esityksestä seuraavan.

Valtion menoarviossa on PL 32 esitetään myönnettäväksi turvealan romutuspalkkion toimeenpanoon ja muihin turvealan muutokseen liittyviin neuvontatehtävät 210 000 € sekä valtionavustusta turvetuotantokoneiden romutukseen 9 110 000 euroa (siirtomääräraha 3 v) vuoden 2021 III lisätalousarviossa myönnetyn 20 000 000 euron lisäksi. Avustus myönnetään Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU 1407/2013) mukaisena.

Valtion tulo ja menoarvion selvitysosassa todetaan, että turpeen energiakäyttö on laskenut ennakoitua nopeammin, mistä syystä on tarpeen tukea ahdinkoon joutunutta toimialaa sen pienyrityksiä. Turpeen käyttö on laskenut trendinomaisesti jo vuosia kiihtyen parin viime vuoden aikana. Hallituksen tavoite puolittaa käyttö on käytännössä toteutunut muutamassa vuodessa ja energiakäyttö ainakin päästökaupan piirissä olevissa laitoksissa loppuu parin vuoden kuluessa lähes kaikkialla, missä tekniset valmiudet siihen saadaan valmiiksi. Vuosina 2010-2017 keskiarvo turpeen käytölle oli runsaat 16 000 GWh vuodessa. Käyttö väheni tästä keskiarvotasosta vuoteen 2020 mennessä noin 30 prosenttia 11 803 GWh:in ja vuoden 2021 käyttö putosi alkuvuonna 2021 (Q1-Q2) edelleen runsaat 20 prosenttia viime vuoden vastaavaan aikaan nähden. **Tämä tarkoittaa, että turpeen käyttö on jo lähes puolittunut.** Vuotta 2021 leimaa päästöoikeuden nopeasti kohoava hinta. Päästöoikeuden hinta on nyt kohonnut viime maaliskuun loppupuolen tasosta noin 45%, mikä edelleen heikentää turpeen kilpailukykyä ja siitä pois siirtymistä energiantuotannossa.

Turpeen tuotanto on laskenut voimakkaammin kuin turpeen käyttö. Vuonna 2018 tuotettiin turvetta (jyrsin, pala-, kuivike- ja kasvuturpeet) 22,2 miljoonaa m^3, vuonna 2019 13,7 miljoonaa m^3 ja vuonna 2020 enää 8,9 miljoonaa m^3. Vuoden 2020 tuotantoon vaikutti sekä säät että jo keväällä ennakoitavissa oleva turveveron korotus. Vuoden 2021 turvetuotannon määrää ei vielä tiedetä

Sitratie 7, 00420 Helsinki
puh. 040 900 9410, fax (09) 563 0329
etunimi.sukunimi@koneyrittajat.fi
www.finnmetko.fi, www.koneyrittajat.fi

tarkkaan, mutta valistunut arvio on, että se olisi noin 5 miljoonaa kuutiota. Valtaosa siitä on kasvu- ja kuiviketurvetta. Tuotettu energiaturve on ollut lähinnä palaturvetta. **Täten vuoden 2018 huippuvuodesta ollaan tultu kolmessa vuodessa noin 1/10 osaan energiaturvetuotannossa**. **Ja jyrsinturpeessa lähes nollaan.** Taloustutkimuksen selvityksessä esitetty 800 miljoonan euron tappio alan yrityksille 2020-luvulla turpeen alasajon seurauksena näyttää hyvinkin toteutuvan.

Laskelmiemme mukaan turve työllisti vuoden 2018 huippumäärän tuotannossa noin 2400 henkilötyövuotta (henkilölukumäärä oli isompi kausiluonteisuudesta johtuen) ja välillisesti noin 4300 htv. Vuoden 2021 turpeen tuotantomäärä **työllisti enää laskelmiemme mukaan suoraan 500 htv ja välillisesti noin 900 htv**.

Tulo- ja menoarvioesityksessä todetaan, että kehityskulun seurauksena turvealan yritykset ja yrittäjät ovat ajautuneet asemaan, jossa turvealalla ei ole aiemmassa laajuudessa liiketoimintaedellytyksiä. Voisi todeta, että **yrittäjillä on jäljellä vain murto-osa aiemmasta liiketoimintavolyymista ja liiketoimintaedellytykset ovat jyrsinturpeen tuotannossa kadonneet**.

Tulo- ja menoarvioesityksessä todetaan, että momentin määrärahaa on tarkoitus käyttää avustuksiin, jotka kohdennettaisiin turvetuotantoon valmistettujen koneiden ja laitteiden romuttamiseen tai siirtämiseen toiseen käyttötarkoitukseen. Avustusjärjestelmän piiriin eivät kuuluisi muut, moneen käyttötarkoitukseen soveltuvat koneet ja laitteet. Tavoitteeksi mainitaan, että mahdollisimman suurelle osuudelle käytöstä poistettavasta kalustosta löytyisi uusi käyttötarkoitus. Tästä voimme todeta, että se lienee toiveajattelua.

Romutusavustus aiotaan myöntää Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU 1407/2013) mukaisena, joten avustuksen enimmäismäärä on elinkeinoharjoittajaa kohden enintään 200 000 euroa kolmen peräkkäisen verovuoden kuluessa yhteenlaskettuna muiden vähämerkityksisenä tukena myönnettyjen valtiontukien kanssa. De minimis -tuki lienee avustuksena nopein ja hallinnollisesti helpoin tapa myöntää romutusavustuksia. Ongelmaksi näemme 200 000 euron katon tuelle kolmen vuoden aikana. Yhden keskimääräisen 130 hehtaarin tuotantoalueen erikoiskaluston uushankintahinnaksi olemme keväällä arvioineet noin 730 000 euroa. Siitä 200 000 euroa on kovin pieni avustusosuus. Ja ongelmaa kärjistää se, että joillakin yrittäjillä toiminta on laajempaa kuin em. esimerkissä ja kalustoa silloin enemmän ja tuen tarve suurempi.

Taloustutkimuksen yritysvaikutusselvityksessä Tilastokeskuksen tilastoista löytyi 442 turpeen noston toimialakoodin yritystä. Ehdotettu määräraha romutusavustuksiin, yhteensä 29 miljoonaa euroa, riittäisi enimmäismääränä myönnettynä 145 yritykselle. Arviomme mukaan erikoiskalustoa

merkittävästi omistaneita yrityksiä ei ole näin montaa. Tuen määrärahan mitoitusta ehtojen valossa on siten pidettävä riittävänä, mutta 200 000 euron katto on liian matala. Jos romutusavustus voitaisiin jakaa esimerkiksi neljälle vuodelle, nousisi potentiaalinen tuki 400 000 euroon yritystä kohden.

Määrärahoja tukiin on, rahojen jakoperusteita ei

On valitettavaa, että turveyrittäjien ahdingon lieventämiseksi myönnettyjä määrärahoja ei ole käytännössä pystytty ollenkaan jakamaan tuen kohteille. Määrärahat päätettiin aika ripeällä aikataululla keväällä. Mutta määrärahojen jaon perusteet ja ehdot eivät olleet selvät ja nyt näyttää siltä, että merkittävimpien tukimuotojen perusteet eivät ole vielä tänä vuonnakaan valmiit. Mahdollisten tukien hakeminen ja myöntäminen venyy vähintään vuoden 2022 alkupuolelle.

Parhaiten on edennyt turvetuotantoa jossain määrin ylläpitävä turpeen verottoman käytön rajan nosto. Se on edennyt lakiesitykseksi, mutta se ei auta kuin pientä osaa turvealan yrityksiä ja vasta oikeastaan ensi vuonna.

Romutusavustukseen on myönnetty määräraha, mutta käytännön toteutus antaa odottaa itseään. Yhtään euroa ei ole turvetuotannon erikoiskaluston romuttamiseen vielä myönnetty.

Turvealan koneurakointipalveluita tuottaneille yrityksille tärkein tuki on turvetuotannosta luopumiseen suunnattu tuki. Se on suuruudeltaan noin 30 miljoonaa euroa ja se on myönnetty vuoden 2021 III lisätalousarviossa. Se on kaksivuotinen siirtomääräraha, jonka ensimmäisenä vuonna ei pystytä jakamaan euroakaan tukea. Tämän tuen valmistelun tila on edelleen käsittääksemme auki. Tuen lakiperusta on ollut epäselvä ja sen mukana kaikki on auki. Lakiperusta on vielä vahvistamattoman tiedon mukaan löytymässä, mutta tuen hakemisen ja saamisen ehdot ovat vielä täysin pimennossa. Luopumistuesta ei ole vuoden 2022 budjetissa mainintaa. Tämän siirtomäärärahan voimassaoloa on jatkettava, koska sen toimeenpanosta ensimmäinen vuosi on hukkautumassa täysin. Samalla säädösvalmistelua on kiirehdittävä.

Yrittäjien ja työntekijöiden uudelleen kouluttautumiseen ja yritystoiminnan kehittämiseen on saatavissa tukea, mutta ne eivät juurikaan lievennä sitä ahdinkoa, johon yritykset ovat joutuneet.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla valmistellaan tai myönnetään tukea turvetuotantoalueiden jatkokäyttöä koskevaan selvitykseen ja metsitystukeen. Nämä ovat sinänsä hyviä asioita, mutta eivät juurikaan auta lukumääräisesti isointa joukkoa eli turvealan koneurakoitsijoita. Nämä tuet ovat lähinnä maanomistajille suunnattua tukea.

Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi ei auta turvealaa

Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismia ja rahastoa (JTF) pidettiin vielä vuosi sitten pelastajana turvetuotannon ahdinkoon. Vuoden aikana ovat toiveet tämän mekanismin kautta saatavasta

avusta haihtuneet taivaan tuuliin. JTF:n kautta ei ole mahdollista myöntää tukea ahdingossa oleville yrityksille eikä mihinkään, mikä on kytköksissä turvetuotantoon. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varat suunnataan aluetalouksien uudistamiseen ja vihreän siirtymän tukemiseen. Uudelleenkouluttautumisen, soiden ennallistamisen, turvetuotantoalueiden jälkikäytön vaihtoehtojen ja liiketoimintaosaamisen tukeminen, joihin JTF:n ehdot taipuvat, voivat tuoda apua osalle yrittäjistä ja turvealan työntekijöistä, mutta kokonaisuutta tarkasteltaessa ne kuitenkin tarjoavat varsin pieniä apuja romahtaneen turvetuotannon tilalle.

Osa tukitoimista voi toki ohjautua myös uuteen liiketoimintaan suuntautuvalle turvealan urakointiyritykselleki, mikäli sillä on voimavaroja lähteä kehittämään uutta liiketoimintaa. Mutta turvealan yritysten talouteen tässä tilanteessa syntyvien reikien paikkaamiseen oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varat eivät kohdennu. Kaiken lisäksi siirtymäohjelmien toteuttaminen on tietääksemme siirtynyt aikaisintaan vuodelle 2022.

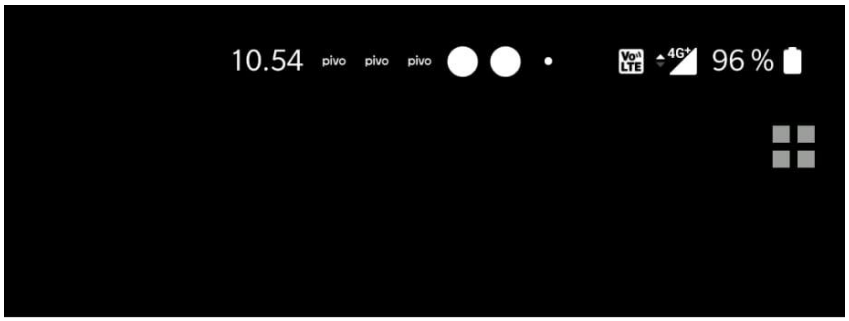
Myöskään Suomen kestävän kasvun ohjelma ei anna mitään turvealan yrittäjille. Se antaa piristysruisketta päästöjen vähentämiseen, digitalisaation hyödyntämiseen tietyillä sektoreilla, osaamisen kehittämiseen sekä auttaa kehittämään sosiaali- ja terveyspalveluita.

Esimerkki Siikalatvan kunnasta. Turve on ollut siellä iso työllistäjä. Kunnassa käynnistettiin tammikuussa Suo as service –hanke, jolla pyrittiin selvittämään, mistä saada työtä ja hyödyntämismahdollisuuksia turvealalta vapautuville resursseille; yrityksille, ihmisille, koneille, tuotantoaloille. Samalla selvitettiin rahoituskanavia. Lopputulos oli, että kansallista tuklea ei ole saatavilla pikaisesti mistään. Tukikauden vaihtuessa ei enää oteta uusia hakemuksia sisään uutta tukikautta odotellessa. Turvealan romahdus sattui siis monessa suhteessa huonoon aikaan. Ohessa kopio lehtijutusta asiaan liittyen

Helsingissä 22.10.2021

Koneyrittäjät ry
Simo Jaakkola
varatoimitusjohtaja

Koneyrittäjät ry on runsaan 2000:n energia-, maarakennus- ja metsäalan koneyrittäjän valtakunnallinen yrittäjä- ja työnantajajärjestö. Koneyrittäjät työllistävät metsäalalla välittömästi itsensä lisäksi noin yli 5000 työntekijää.

AJATUSVIRTA

Ison työllistäjän ahdinko

● Turvetuotannosta elantonsa saaneiden tulolähteet katosivat tänä vuonna muutamassa viikossa. Äkillinen muutos on yllättänyt myös yhteistyökumppanit.

Pääkirjoitus

SARI KIHNULA

Tammikuussa aloitettiin Siikalatvan kunnan aloitteesta hanke, jonka tavoitteena oli selvittää, mistä saadaan korvaavaa työtä turvealalta vapautuville resursseille.

Hanketyönä tutkittiin, mitä uusia liiketoimintamahdollisuuksia turvetuotannossa työllistyneille yrityksille, työnteki jöille, kalustolle ja tuotantoalo ille voitaisiin tarjota. Ajatus oli, että saadaan selville myös rahoituskanavat, joita yritysalaa vaihtavat voivat hyödyntää.

Pettymys ja tyrmistys olivat aistittavissa päällimmäisinä ranteina, kun Suo as Service -hankkeessa mukana olleet toimijat vetivät asioita yhteen loppuseminaarissa.

Projektin alussa ollut toiveikkuus karisi, kun selvisi, että kansallista tukea ei ole pikaisesti tarjolla turvetuotantoalalta elantonsa saaneille. Tarve olisi kyllä kova: vaikka työkiireet ovat helpottaneet, eivät yrittäjien velat ja vastuut ole kadonneet mihinkään.

Siikajokivarressa turvetuotannon alasajon vaikutukset ovat merkittävät. On arvioitu, että suhteutettuna seutukuntien kaikkien yritysten brutto- ja jalostusarvoon sekä henkilöstömäärään, suurin merkitys turvetoimialalla on Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa.

Työtä alalta työttömäksi jääville työntekijöille varmasti löytyy, mutta yrittäjän osa on hankalampi: uuden yritystoiminnan suunnittelua vaikeuttaa, kun samaan aikaan on kuoletettava vanhoja velkoja. Yleensä uuden yritystoiminnan käynnistämiseen tarvitaan myös lainarahaa. Lainan saaminen on epävarmaa, jos talous on valmiiksi yllättävän muutoksen jälkeen heikolla pohjalla.

Tekoja hiilineutraalin maailman eteen tarvitaan, mutta voisiko muutosvauhtia kontrolloida niin, etteivät yrittäjät joutuisi millään muulla alalla vastaavaan ahdinkoon, kuin turvesektorilla on nyt tapahtunut. Pilviä leijuu myös puunpolton ympärillä.

Ei saa tappaa toisten perennoita

Geenien mukana ihminen saa monenlaista tavaraa. Näkyvien ominaisuuksien lisäksi perintyy myös huonteenpiirteitä ja muita näkymättömiä taipumuksia, jotka voivat myöhemmin suotuisissa olosuhteissa räpsähtää käyntiin.

Piilotaipumuksiin kai kuuluu myös viherpeukalo, eli innostus pihasteluun. Se tarkoittaa mullan möyrimistä ja kasvien istuttamista, niiden hoivailua ja kasvun ihastelua. Minunkin viherpeukaloni alkoi itää, kun sain oman kodin kymmenkunta vuotta sitten.

Virran varrelta

KIRSI JUNTTILA
kirsi.junttila@siikajokilaakso.fi

"Likimain kaikki etupihan rakkaat, vaalitut perennat oli kaivinkoneen kauha tylysti kaapaissut pois."

MAHDOTTOMAN innoissani ryhdyin rakentamaan kukkaperkleitä rivitalokotini pihapalaselle. Käänsin maata, kuskasin auton takakontissa ämpärikaupalla hevosenkakkaa ja hain puutarhaliikkeistä säkkitolkulla kukkamultaa. Ostelin ja sain perennojen taimia.

Kun penkit alkoivat olla valmiita, ensimmäisenä uuteen kotiin pääsivät siperianiiris ja vuohenjuuri. Niiden perässä seurasi pitkä liuta muita perennoja, joista rakentelin monipuolisia, keväästä syksyyn asti kukkivia penkkejä.

ERITYISEN paljon olen nauttinut kevään ensimmäisistä kukkijista, aurinkoisesta vuohenjuuresta ja suloisen sinisestä kevätkaihonlukasta. Kesän ukheita pioneja rakastan.

Ylpeyden aiheitani ovat olleet uko-oven vieressä hyvin viihtyneet ja komeiksi kasvaneet nauhukset, jotka loppukesästä kukkivat ahkerasti ja houkuttelevat perhosia luokseen.

Etupihaani ovat koristaneet myös herttainen pikkusydän, tyylikäs kuunlilja, arvokas tarhakalliokielo ja monet muut pihan kaunistukset. Kotoa lähtiessä ja kotiin tullessa ne ovat tervehtineet ja tehneet oloni viihtyisäksi.

HUOLELLA vaalituista kasveista tulee melkein lemmikkejä. Keväällä odottaa jälleennäkemistä ja ensimmäisiä nuppuja. Kesällä joka päivä ja viimeistään illalla täytyy katsastaa, mitä kukkasille kuuluu.

Kasvien hyvinvointia tulee seurattua tarkasti ja asiaan kuulumattomat ruskeat lalkut lehdissä saavat heti reagoimaan. Minkä ravinteen tai hivenaineen puute sillä nyt on? Ei kai kimppuun ole käynyt kärva tai muu tuholainen?

VARMAAN arvaatte, ettei tämä puutarhaylistys pääty hyvin. Ei niin.

Tulin viime lauantaina kotiin viikon lomareissulta. Oli vähällä, etten parskahtanut hunnoitkuun kotiovella. Likimain kaikki etupihan rakkaat, vaalitut perennat oli kaivinkoneen kauha tylysti kaapaissut pois.

Mennyttä ovat täyteen mittaansa vuosien aikana kasvaneet upeat nauhukset, poissa pikkusydämet, kuunliljat, tarhakalliokielot, akileijat, sinivuokko ja muut. Tilalla vain tasaiseksi tampattu, ruohonsiemeniä odottava multa.

Taloyhtiössä oli kaivettu sadevesiviemäreitä ja kaivamassa oli ollut harvinaisen huononäköinen kaivurikuski. Tai sitten kukkapenkkien viihaja. Muuta selitystä en keksi.

Kaivurimiehet, huomio! Älkää ikinä riikoko toisten kukkapenkkejä. Ette tiedä, kuinka suurta surua ja suuttumusta se saa aikaan.

Vuonna 1971

Pohjois-Pohjanmaan maatalousoppilaitoksessa järjestettyyn lammasnäyttelyyn tuotiin arvosteltavaksi lähes 40 lammasta Siikajoelta. Revonlahdelta ja Paavolasta. Jalostusagronomi Eino Hautakangas ja piirikonsulentti Helmi Siltala arvioimassa revonlahtisen maanviljelijä Antti Turkin (vas.) lammasta.

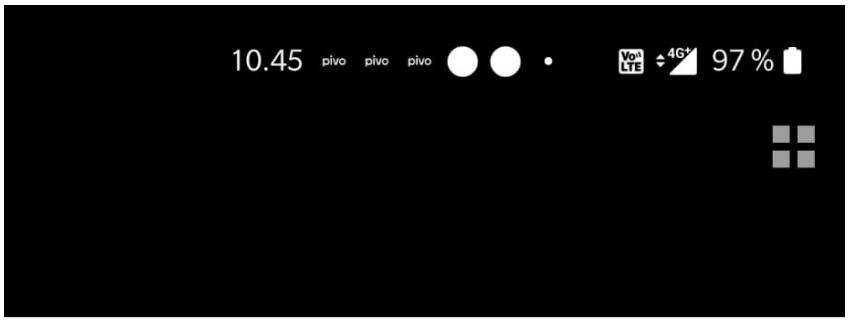

Vuonna 1991

Opettaja Sointu Uusitalo oli hoitanut Lamujoen sivukirjastoa eli lainausasemaa vuodesta 1999. Hän kertoi Lamujoella lasten olevan ahkeria lainaamaan kirjoja. Joka viikkoisella lainausreissulla ahkerimmat Lamujoen lainausaseman käyttäjät Ari Kamula ja Kati Kamula Päivi-äitinsä kanssa.

KONEYRITTÄJÄT

Keinot vähissä yrittäjiä auttavilla

● Haapaveden–Siikalatvan seutukunnan alueella turvetuotannosta elantonsa saavien auttamiseksi alkuvuodesta aloitettu Suo as service -hanke on päättynyt ennakoitua vaatimattomammin tuloksin.

Sari Kihnula
Pyhäntä ja Siikalatva

Reilun puolen vuoden ajan turvetuotantoalan yrittäjien parissa hanketyötä tehneet asiantuntijat eivät salailleet Suo as service -hankkeen päättyessä pettymystään. Koko yhteistyöverkoston ylitärtä, kuinka vähän turvetuottajien eteen on pikaisella aikataululla mahdollista tehdä.

– Projektin alussa ollut toiveikkuus yhteiskunnan läsnäolosta ja tuesta on karissut riittämättömyyteen. Ei ole työvälineitä eikä keinoja auttaa yrittäjiä, kiteyttää projektityöntekijänä hankkeessa toiminut **Sirpa Lunki.**

Turveyrittäjien kohdalla muutosvauhti on ollut niin raju, että yhteiskunnan toimet eivät ole riittäneet tarttumaan siihen, mitä on jo tapahtunut.

– Haaste on, että kaikki kehittämisinstrumentit ja rahoitusväylät yleiselle- ja yrityskehittämiselle on suljettu, kun ollaan siirtymässä ohjelmakaudesta toiseen. Odotetaan, että seuraavan ohjelmakauden väylät avautuvat. Tässä on ollut monta tosi epäonnista sattumaa yhtä aikaa.

LUNKI valuuttaa, että arvokasta työtä on päästy tekemään jatkoa ajatellen.

– Ollaan tosi iloisia, että on saatu olla hyvin vahvasti mukana oikeudenmukaisen siirtymän ehtojen valmistelussa. Pohjois-Pohjanmaan alueellisen näkemyksen luomisessa on kuultu meitä hyvin. Muutkin julkisrahoittajat ovat olleet meihin päin aktiivisia ja on viety alueellista näkymää tiedoksi.

Osuin yliopiston hankkeessa mukana olo toi liiketaloudellista näkökantaa, jonka avulla on pystytty jalostamaan ajatuksia eri näkökulmista toiminnoiksi tai mahdollisuuksiksi.

– Oli ehkä pikkasen väärin asetettu tavoite. Ajatus oli, että tämä on esiselvityshanke, jonka jälkeen lähdetään viemään konkreettisia aihioita eteenpäin. Nyt jatkohanketta ei tulekaan, toteaa Siikalatvan kunnan elinkeinojohtaja **Jorma Kangas.**

Tässä vaiheessa ei synny jatkohanketta, vaan työ jatkuu yrityskohtaisina kehittämishankkeina, joissa luotsaajana on muun muassa **Pasi Anttila** Yrityksen edellä -yritysshautomohankkeesta.

Kangas muistuttaa, että hanke poiki uusia liikeideoita ja turvetuottajien edunvalvonnan merkitys korostui. Selvittelyssä on muun muassa biomassan viljely turvekentillä hiilineutraalisuus huomioiden.

> *"Projektin alussa ollut toiveikkuus yhteiskunnan läsnäolosta ja tuesta on karissut riittämättömyyteen."*
>
> **Sirpa Lunki**
> projektityöntekijä

SEUTUJOHTAJA Tarja Bäckman kuvailli hankkeen olleen seutukunnassa tänä vuonna käymisissä olleista yksi entien mielenkiintoa herättänyt. Myös hän oli siinä luulossa, että hankkeen myötä yrittäjille saataisiin konkreettisempaa rahoitusapua.

Vuoden kuluessa yksi lisäisku alalle on ollut EUn kasvailu, ettei turpeen käyttö kuivike- ja kasvualustana olisi jatkossa mahdollista. Lähtökohtaisesti suuri ongelma on myös se, että turpeen nostoalueet ovat pääosin tukikelvottomia mikäli niillä siirrytään viljelemään viljelykasveja.

HANKKEESSA mukana olleilla toimijoilla on aito huoli siitä, kuinka turvetuotannosta elantonsa saaneet selviävät, kun velkarahalla on hankittu konekantaa, jolla ei nyt ole käyttöä eikä tuloja, joilla kuolettaa velkoja.

Yhtälö on vaikea, kun samaan aikaan pitäisi suunnitella uutta yritystoimintaa, jota varten pitäisi tehdä myös investointeja.

SARI KIHNULA

Turvetuottajien auttamiseksi suunnitellut toimet ovat Team Juntunen Oy:n Mari Juntusen arvion mukaan myöhässä. Myös hanketoimijoille oli yllätys, ettei keinoja ja välineitä työsarkansa vauhdilla menettäneiden yrittäjien auttamiseksi ole.

Yrittäjät tarvitsevat oikeasti rahaa

Sari Kihnula
Siikalatva

Yksi aktiivisimmista Suo as Service -hankkeessa mukana olleista turvetoimijoista on ollut Team Juntunen Oy:n **Mari Juntunen.**

– Hanke on meidän kaltaisten yritysten takia pystyyn pykätty. Kaikki keinot, mitä loppuseminaarissakin käytiin läpi, ovat myöhässä. Hyvä asia hankkeessa oli se, että tuotiin toimialaa ja sen monimuotoisuutta esille laajemmin. Monelle turve on outo juttu.

Juntunen kokee, että nyt uhrataan tekeviä yrittäjiä ja kannattavia yrityksiä liian kiireessä. Muutoksiin olisi hyvä olla selkeät aikataulut ja korvaavat tuotteet.

– Mitä on kerrottu tuleviksi toimenpiteiksi ja rahoitusmahdollisuuksiksi, en usko, että niistä on apua turveyrittäjille. Entiset investoinnit pitäisi kuitata uudella toiminnalla, kun yleensä tarvitaan investointeja myös uuteen toiminnaan. Kehittäminen yrityksessä saattaa kaatua myös siihen, että omarahoitusosuus puuttuu.

Valoa tilanteeseen on tuonut yritysshautomosta saatu apu. Mari Juntunen kuvailee Pasi Anttilan pystyneen vaikuttamaan konkreettisesti asioihin neuvoen ja opastaen.

– Rahaa turvetuottajat tarvitsivat ihan oikeasti. Kevällä luvattiin miljoonia tukea suoraan turveyrittäjille. Lupaus on vain sanahelinää. Turveyrittäjää ei ole millään tavalla autettu, toteaa Mari Juntunen.

– Ollaan silta uuteen yritystoimintaan, mutta meidät jätetään vähistä pois. Politiikkaan toivoisin enemmän kokonaisuuden hahmottamista ja toimia sen myötä. Tehdään päätöksiä, eikä ymmärretä, mihin ne johtavat, toteaa Juntunen viitaten, kuinka startup-yritykset saavat rahoitusta hiilineutraalien palveluiden tuottamiseen.

